

21.09.2021

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 23.9.2021

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi luottotietolain, maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) kannattaa maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä tilanteessa, jossa saatava on suoritettu, ja pitää tärkeänä, että uudella maksuhäiriömerkinnällä ei olisi vaikutusta aiemman maksuhäiriömerkinnän säilytysaikaan. Maksuhäiriömerkinnän vaikutukset ovat kokonaisvaltaiset ja velallisen kannalta keskeistä on se, ettei maksuhäiriömerkintä aiheuttaisi kohtuuttomia seurauksia. Maksuhäiriömerkintä voi vaikeuttaa esimerkiksi kotivakuutuksen, vuokra-asunnon ja työpaikan saamista.

KKV kiinnittää huomiota siihen, ettei hallituksen esityksessä turvata riittävällä tavalla sitä, että maksuhäiriömerkinnät saatavan suorittamisen jälkeen myös tosiasiallisesti poistuisivat. Maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen ohella merkittävää velallisen kannalta on myös se, millaiset tosiasialliset mahdollisuudet velallisella on selvittää maksuhäiriömerkintänsä ja niiden perusteet sekä se, että ilmoittaminen saatavan suorittamisesta on jätetty osin velallisen oman aktiivisuuden varaan.

Niiltä osin kuin kyse on velallisen mahdollisuudesta selvittää maksuhäiriömerkintänsä, KKV on huolissaan siitä, miten velallisen oikeus tarkistaa luottotietotoimintaa harjoittavalta yhtiöltä maksuhäiriömerkintänsä tosiasiallisesti turvataan. Ilman ajantasaista ja helposti saatavilla olevaa tietoa maksuhäiriömerkinnöistä velallisen voi olla tosiasiallisesti vaikea pysyä selvillä häntä koskevista maksuhäiriömerkinnöistä ja saatavien suorittamisen vaikutuksista.

Tiedonsaantimahdollisuuksien lisäksi KKV on huolissaan siitä, millaiset tosiasialliset edellytykset velallisella on ilmoittaa saatavien suorittamisesta luottotietotoimintaa harjoittaville yhtiölle, kun ilmoittaminen saatavan suorittamisesta on jätetty osin velallisen oman aktiivisuuden varaan. Saatavan suorittamisen ilmoittamisen yhteydessä velalliselta saatetaan edellyttää velkojalta saatua tietoa saatavien suorittamisesta. Velkoja puolestaan saattaa veloittaa tällaisesta dokumentaatiosta tai siitä, että ilmoitus tehdään velallisen puolesta, kymmeniä euroja. Ilmoittaminen saatavan suorittamisesta voi edellyttää sellaista aktiivisuutta ja suorituksia, joihin velalliset eivät välttämättä kykene.

Maksuhäiriömerkinnät saattavat siten säilyä rekisterissä huolimatta siitä, että saatava on tosiasiallisesti suoritettu ja esimerkiksi velkojalla olisi tieto saatavan, josta on annettu yksipuolinen tuomio, suorittamisesta.

Erika Virtanen
asiantuntija

21.09.2021